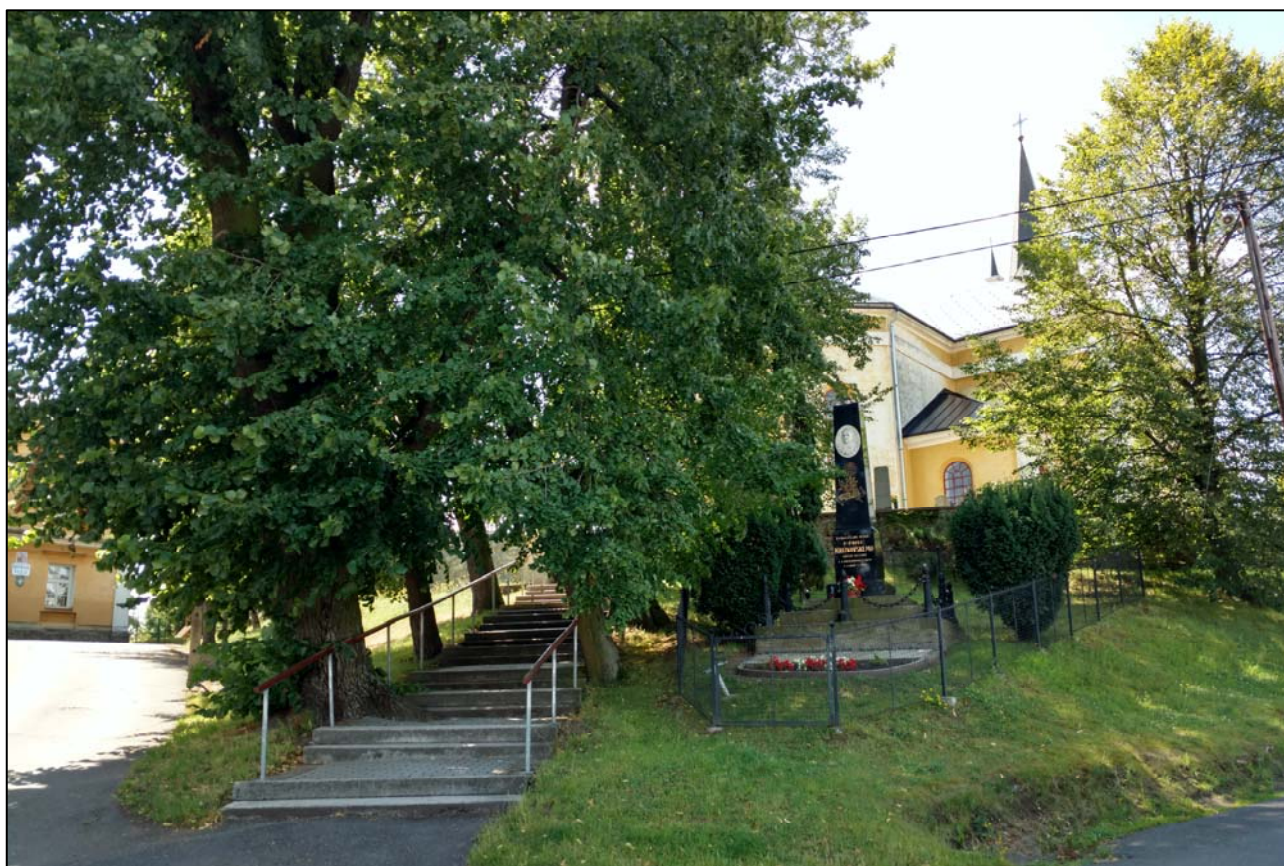

BIOLOGICKÝ PRŮZKUM ÚZEMÍ ZÁMĚRU

REVITALIZACE A ZALOŽENÍ ZELENĚ VE VYBRANÝCH LOKALITÁCH OBCE NEPLACHOVICE

Mgr. RADIM KOČVARA

Záříčí 92
CZ – 768 11 Chropyně
IČO: 730 68 021, DIČ: CZ7808155432
Tel: 604 356 795, email: burunduk@seznam.cz

Pohled na část území (skupina lip u kostela), 13. 07. 2017 (RK)

Rozdělovník

Výtisk č. 2–4: ATREGIA s.r.o., Milady Horákové 50, 602 00 Brno
Výtisk č. 1: Mgr. RADIM KOČVARA, Záříčí 92, 768 11 Chropyně

V Záříčí, 16. července 2017
Mgr. Radim Kočvara

Mgr. Radim Kočvara
Záříčí 92, 768 11 Chropyně
IČO: 730 68 021
DIČ: CZ7808155432

1. ÚVOD

Na základě zadání objednatele (Atregia s.r.o.) byl zhotovitelem proveden biologický průzkum území záměru „Revitalizace a založení zeleně ve vybraných lokalitách obce Neplachovice“.

Zhotovitel se v předloženém průzkumu a posouzení zabývá posouzením možného vlivu uvažovaného záměru na zájmy ochrany přírody s důrazem na zájmové taxony, kterými jsou saproxyliční brouci, ptáci a netopýři. Činnost zhotovitele přitom spočívala ve zjišťování a zhodnocení výskytu zájmových druhů živočichů, zejména druhů vzácných a zvláště chráněných, a v následném posouzení dopadů uvažovaného záměru na jejich populace v dotčené oblasti. Cílem hodnocení je tak především posoudit dopad záměru na živočichy s důrazem na zvláště chráněné druhy dle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. ve znění vyhlášky MŽP ČR č. 175/2006 Sb.

Terénní průzkum umožnil pečlivé prozkoumání dotčené oblasti a zhodnocení významu území jako takového, a to především s ohledem na přítomné biotopy a celkový charakter území z hlediska širších vztahů. Přitom byl hodnocen výskyt nejen přímo v zájmovém území, ale i v blízkém okolí, a to s ohledem na možné ovlivnění druhů, pro které může být území troficky významné.

2. CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

Centrální část území se nachází na 49.7965961N, 17.6249658E ve čtverci 6072b sítě mezi-národního kvadrátového mapování organismů (PRUNER & MÍKA 1996). Nadmořská výška se pohybuje okolo 230 m n. m.

Geomorfologicky spadá zájmové území do Krkonoško-jesenické soustavy, Jesenické pod-soustavy, rozhraní celku Nízký Jeseník, podcelku Stěbořická pahorkatina, okrsku Zlatnická pahorkatina a celku Opavská pahorkatina, podcelku Poopavská nížina, krsku Opavsko-moravická niva (DEMEK 1987). Klimaticky se zájmové území nachází v oblasti MT10 (QUITT 1971). Podle biogeografického členění (CULEK 1996) spadá území do bioregionu 2.2 Opavského. Dle regionálně fyto-geografického členění náleží území do fyto geografického okresu 74b Opavská pahorkatina (SKALICKÝ 1988). Podle mapy Potenciální přirozené vegetace České republiky (NEUHÄUSLOVÁ et al. 2001) je dominantní fytocenózou území Lipová dubohabřina (*Tilio-Carpinetum*), sv. *Carpinion*.

Z lokalit soustavy Natura2000 se v místě záměru žádné Ptačí oblasti (PO) ani Evropsky významné lokality (EVL) nevyskytují. Totéž platí pro zvláště chráněná území.

Řešené území zahrnuje mladší i starší výsadby zeleně v rámci intravilánu Neplachovic. Prostorově je lze rozdělit na druhově bohatou mozaiku převážně listnatých dřevin v okolí školy, sportoviště s převažující travinnou vegetací a jednotlivými dřevinami, liniovou výsadbou mladých dubů letních *Quercus robur*. Dále rozptýlenou zeleň kolem a v blízkosti Heraltického potoka s několika mohutnými lipami *Tilia* spp., dřevinnou zeleň se staršími lipami *Tilia* spp. kolem kostela a mateřské školky.

V území roste rovněž tis červený *Taxus baccata*, a to na školním pozemku. V případě tisů červeného je vhodné upozornit, že tento druh sice „spadá“ do kategorie zvláště chráněných druhů, konkrétně mezi silně ohrožené druhy dle Vyhlášky 395/1992 Sb. Dle definice pojmu v zákoně se však nejedná o „planě rostoucí rostlinu, jejíž populace se udržují v přírodě samovolně“. Zdejší rostliny pocházejí prokazatelně z kultury – výsadby, nejedná se o autochtonní výskyt. Lze tedy konstatovat, že v daném případě se nejedná o rostlinu ve smyslu zákona, neboť je zde uměle vysazena a roste na umělém stanovišti. Výjimky z ochranných podmínek druhu tak není zapotřebí.

3. METODIKA

Průzkum byl zaměřen na zjištění výskytu jednotlivých taxonů a posouzení vhodnosti území pro život a rozmnožování živočichů. Návštěvy území byly provedeny 15. 6. v denních hodinách,

24. 6. v noci a 13. 7. 2017 v denních a nočních hodinách. Výsledky jsou v případě relevantnosti údajů doplněny o publikované údaje v rámci širšího okolí (ŠTASTNÝ, BEJČEK & HUDEC 2006, MIKÁTOVÁ et al. 2001, MORAVEC 1994, ANDĚRA & HANZAL 1995, 1996, ANDĚRA 2000, ANDĚRA & BENEŠ 2001, 2002, ANDĚRA & ČERVENÝ 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007, HANÁK & ANDĚRA 2005, 2006). Rovněž je zohledněna Nálezová databáze AOPK (ANONYMUS 2017).

Vzhledem k vysoké druhové rozmanitosti bezobratlých a charakter záměru byl orientační faunistický průzkum cíleně zaměřen na výskyt indikačně významného a druhově rozmanitého taxonu brouků, a to přednostně saproxylické druhy s vazbou na dřeviny. Dále pak na zvláště chráněné druhy bezobratlých (viz vyhl. 395/1992 Sb., v platném znění), případně druhy ohrožené (FARKAČ et al. 2005). Výběr studovaných skupin bezobratlých byl proveden s ohledem na vysoké zastoupení indikačně významných druhů (KOOMEN & van HELSDINGEN 1996), jejichž kvalitativního zastoupení lze využít při hodnocení biologické kvality zájmového území.

Při determinaci materiálu bylo postupováno podle determinačních klíčů: ASPÖK et al. (1980), DLABOLA (1954), HANEL & ZELENÝ (2000), HŮRKA (1996), JAVOREK (1947), KRATOCHVÍL (1957, 1959), MAY (1959), PAVELKA & SMETANA (2003), KOČÁREK et al. (2005).

Cíleně byl proveden specializovaný průzkum zaměřený na inventarizaci saproxylických brouků v dotčené části území. Vlastní průzkum byl zaměřen na ochránářsky významné druhy saproxylických brouků, tj. v první řadě na druhy zvláště chráněné a dále druhy jinak faunisticky významné, např. zástupci Červeného seznamu bezobratlých ČR (FARKAČ et al. 2005).

S ohledem na charakter lokality byli brouci hledáni především individuálně zejména na kmenech dřevin, v dutinách, v trouchu, ve starých požercích, pod šupinami kůry, na tzv. zrcadlech v místech bez kůry a sklepáváním pomocí sklepávadla ze spodních větví stromů.

Zkoumaní obratlovci byli sledováni jak vizuálně, tak akusticky, jejich výskyt byl posuzován z kvalitativního, v případě vzácných druhů i kvantitativního hlediska. U ptačích druhů bylo v rámci možností zjišťováno, zdali na lokalitě hnízdí či nikoli, a na které biotopy a části území jsou nebo mohou být vázány. Výskyt netopýrů byl ověřován průzkumem dutin ve stromech, s ohledem na možnou přítomnost jedinců či stop po pobytu (trus) a při noční kontrole (provedené 24. 6. a 13. 7.) pomocí ultrazvukového detektoru Pettersson D1000X a M500-384.

4. VÝSLEDKY

V následující části jsou uvedeny přehledy významných zjištěných druhů, rozdělených do zájmových skupin. Jsou uvedeny pouze ty druhy, které mají nebo mohou mít k zájmovému území konkrétní vztah (zjištěné anebo potenciální stanoviště pro rozmnožování, zimování, potravní stanoviště, tahová zastávka). Ostatní druhy, pro které je území netypické a jejichž výskyt lze charakterizovat jako náhodný nebo ojedinělý (vyskytují se v jiných typech prostředí), nejsou uváděny.

4.1 BEZOBRATLÍ

Mimo dále uvedené druhy brouků, zjištěné při specifickém průzkumu saproxylických druhů, a čmeláky a mravence, nebyly pozorovány zvláště chráněné či vzácné druhy bezobratlých, u kterých by bylo na místě uvažovat o jejich potenciálním dotčení.

Čmeláci r. *Bombus*, ohrožený taxon dle vyhlášky. Čmeláci představují významnou gildu opylovačů, v lučním ekosystému zastávají konstitutivní funkci ve vztahu k vegetaci. V regionu jsou čmeláci poměrně častí, zejména pak při lesních okrajích, v nivách řek a na místech kvetoucí vegetace. Vyhodnocení pozorování nasvědčuje přinejmenším výskytu následujících taxonů: **čmelák skalní** *Bombus lapidarius*, **čmelák rolní** *Bombus pascuorum*, **čmelák zemní** *Bombus terrestris*, přičemž výskyt dalších druhů je možný. Výskyt byl zjištěn jednotlivě na přeletu a na kvetoucí vegetaci, druhy nemají hnízda v blízkém okolí dřevin, jejich dotčení lze vyloučit.

Mravenci r. *Lasius*: Rod *Lasius* zahrnuje běžné druhy, často využívající dutiny ve kmenech. Na některých dřevinách byli pozorováni mravenci rodu *Lasius*, včetně menších hnízd druhů ve dřevinách. Jedná se o zcela běžné druhy, u kterých není nutné přijímat žádná opatření.

Saproxylické druhy brouků patří do specifické skupiny, často vázané právě na dřeviny v rámci parkovitých výsadeb a alejí, a to z důvodu stáří dřevin a tím vzniku optimálních podmínek pro život a rozmnožování těchto druhů.

Biologickou hodnotu z hlediska zachování populací ohrožených druhů bezobratlých mají zejména staré a přestárlé prosychající stromy s dutinami, obnaženým dřevem, napadené hnilobami apod. Problematickým momentem zachování těchto stromů je mnohdy převažující uplatňované hledisko bezpečnosti a estetické funkce těchto stromů, ačkoliv jsou k dispozici kompromisní řešení, která umožňují zachovat jak bezpečnost lidí, tak i biologickou hodnotu lokalit. V praxi je tak důležité ověřovat význam těchto dřevin z pohledu možného výskytu vzácných druhů.

Determinovaný materiál průzkumu dřevin v Neplachovicích zahrnuje běžně se vyskytující druhy. Žádný z druhů vázaných na lokalitu záměru není zvláště chráněný ani uveden v Červeném seznamu, jedná se o běžné druhy. Zjištěné společenstvo odráží stav a historii lokality, starší a cennější druhy dřevin jsou spíše vitální, bez výraznějšího poškození a téměř bez dutin ve kmenech, což výskyt řady taxonů limituje.

Na základě výsledku entomologického průzkumu a terénního šetření tak nebyl žádný jedinec dřevin, jehož odstranění je uvažováno, klasifikován jako významný nebo potenciálně významný z pohledu saproxylických brouků. K potenciálně významným pak patří především stávající vzrostlé lípy srdčité *Tilia cordata* a lípy širolisté *Tilia platyphyllos*. Níže je uveden seznam zjištěných saproxylických brouků, se zahrnutím dalších druhů, které byly zjištěny autorem v zájmovém území.

PŘEHLED ZJIŠTĚNÝCH DRUHŮ

Anthribidae - větevnickovití; *Anthribus nebulosus* Förster, 1771 – větevniček obláčkový.

Byturidae – malinovníkovití; *Byturus tomentosus* (DeGeer, 1774) – malinovník plstnatý

Cerambycidae – tesaříkovití; *Agapanthia villosiviridescens* (DeGeer, 1775) – tesařík úzkotělý, *Stenurella melanura* (Linnaeus, 1758) – tesařík černošpičkový, *Tetrops praeustus* (Linnaeus, 1758) – kozlíček ovocný.

Coccinellidae – slunéčkovití; *Coccinella septempunctata* Linnaeus, 1758 – slunéčko sedmi-tečné, *Harmonia axyridis* (Pallas, 1773) – slunéčko východní.

Curculionidae – nosatcovití; *Apoderus coryli* (Linnaeus, 1758) – zobonoska lísková; *Phyllobius arborator* (Herbst, 1797) – listohlod stromový; *Pityogenes chalcographus* (Linnaeus, 1761) – lýkožrout lesklý, *Scolytus mali* (Bechstein, 1805) – bělokaz švestkový.

Cryptophagidae – maločlencovití; *Atomaria fuscata* (Schönherr, 1808).

Elateridae – kovaříkovití; kovařík páskovaný *Athous vittatus* (Fabricius, 1792), kovařík lemovaný *Dalopius marginatus* (Linnaeus, 1758), *Athous haemorrhoidalis* (Fabricius, 1801) – kovařík narudlý.

Erotylidae – trojáčkovití; *Dacne bipustulata* (Thunberg, 1781).

Chrysomelidae – mandelinkovití; *Crepidodera aurata* (Marsham, 1802) – dřepčík vrbový, *Oulema melanopus* (Linnaeus, 1758) – kohoutek černohlavý.

Lucanidae – roháčkovití; *Dorcus parallelipipedus* (Linnaeus, 1758) – roháček kozlík.

Nitidulidae – lesknáčkovití; *Brassicogethes aeneus* (Fabricius, 1775) – blýskáček řepkový.

Scarabaeidae – vrubounovití; *Cetonia aurata* (Linnaeus, 1758) – zlatohlávek zlatý, *Protaetia cuprea* (Fabricius, 1775) – zlatohlávek hladký, *Valgus hemipterus* (Linnaeus, 1758), zlatohlávek tmavý *Oxythyrea funesta* (Poda, 1761) – O.

Oxythyrea funesta zlatohlávek tmavý, zvláště chráněný druh dle Vyhlášky, uveden v kategorii **ohrožený** druh. V ČR se jednalo v minulosti o relativně vzácný druh obývající nejteplej-

ší území našeho státu (BALTHASAR 1956). V posledních letech se však výrazně rozšířil, takže na velké části našeho území je dnes tento druh rozšířený po většině území našeho státu a na řadě míst poměrně hojný. Vývoj tohoto zlatohlávka probíhá v půdě, kde se jeho larvy živí kořeny rostlin (BALTHASAR 1956). Ve sledovaném území byl jednotlivě pozorován na kvetoucí vegetaci při okraji pozemků u zámku. Negativní dotčení druhu záměrem je vyloučeno.

Souhrn zjištěných poznatků

Společenstvo saproxylofágů lze označit na lokalitě jako průměrné bez přítomnosti bioindikačně významnějších druhů s vazbou na starší a poškozené stromy. Do jisté míry limitní je izolovanost lokality od okolního prostředí a poměrně dobrý stav dřevin s řadou mladších a vitálních jedinců, převažující absencí dutin a výraznějších poškození. V tomto ohledu tak nejsou navržena konkrétní omezení na některé z přítomných dřevin dle zpracovaného projektu. Významné druhy dřevin v území jsou zejména vzrostlé lípy *Tilia cordata*, *T. platyphyllos*, které jsou záměrem dotčeny minimálně a ve vhodné formě. Postačující jsou obecná doporučení v kap. 5.

4.2 OBRATLOVCI

Dále je uveden přehled zjištěných druhů obratlovců zjištěných v prostoru uvažovaného záměru a jeho širšího okolí. Posouzení je pak zaměřeno na ohrožené, případně zvláště chráněné anebo regionálně významné druhy. U každého druhu je uveden stupeň ohrožení, a to podle přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. ve znění vyhlášky MŽP ČR č. 175/2006 Sb. k zákonu ČNR č. 114/1992 Sb., podle Červených seznamů ČR (ŠTASTNÝ & BEJČEK 2003, ZAVADIL & MORAVEC 2003, ANDĚRA & ČERVENÝ 2003). Dále je uvedeno, zda se druh nachází v Příloze I Směrnice 79/409/EHS nebo v příloze II nebo IV Směrnice 92/43/EHS. Zákonem chráněné druhy: O – Ohrožený druh, SO – Silně ohrožený druh, KO – Kriticky ohrožený druh; Červené seznamy obratlovců ČR: EX – Vyhynulý, RE – Druh vymizelý na území ČR, EW – Vyhynulý nebo vyhubený ve volné přírodě, CR – Kriticky ohrožený druh, EN – Ohrožený druh, VU – Zranitelný druh, NT – Téměř ohrožený druh, LC – Málo dotčený druh, NE – nevyhodnocené druhy, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje. I, II, IV – druh je uveden v příslušné příloze Směrnice 79/409/EHS nebo 92/43/EHS.

Níže uváděné výskyty druhů vycházejí z charakteru území a potenciálního dotčení skupin živočichů jako takových. Nejsou zde uváděny druhy, které nejsou vázány na biotopy dotčené záměrem a jejichž dotčení je tudíž možno klasifikovat jako vyloučené.

DRAVCI (ACCIPITRIFORMES)

Žádný druh na lokalitě nehnízdí. Nad hřištěm byla na přeletu opakovaně pozorována poštolka obecná *Falco tinnunculus*, která pravděpodobně hnízdí na budově zámku v obci. Dne 13. 7. 2017 byl rovněž pozorován 1 ex. **krahujce obecného** *Accipiter nisus* – SO, VU, a to při lovu na okraji parku u zámku. Druh není vázán na plochu záměru, jeho případné ovlivnění je vyloučeno.

MĚKKOZOBI (COLUMBIFORMES)

Z běžných druhů na lokalitě sbírá potravu holub hřivnáč (*Columba palumbus*) a hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*), hnízda se však nacházejí na dřevinách v okolí. Na dotčených dřevinách nebyla hnízda zjištěna. Nejsou nutná žádná opatření mimo obecná doporučení v kap. 5.

SVIŠŤOUNI (APODIFORMES)

Rorýs obecný *Apus apus* – O, nad lokalitou pravidelně přeletuje a loví zde potravu. Druh není vázán na dotčené území, hnízdí na budovách v okolí.

ŠPLHAVCI (PICIFORMES)

Přímo v území dotčeném záměrem nehnízdí žádné druhy. Aktuálně byl pozorován pouze strakapoud velký *Dendrocopos major*, při záletu za potravou, hnízdí na dřevinách u zámku. Dle hlasových projevů u zámku rovněž pozorován strakapoud malý *Dendrocopos minor* – NT a žluna zelená *Picus viridis* – LC. Oba druhy patrně hnízdí až v širším okolí, do území zaletují za potravou a nehnízdí zde.

PĚVCI (PASSERIFORMES)

vlaštovka obecná *Hirundo rustica* – O, LC. V obci se druh v rámci hnízdního období trvale vyskytuje, jednotlivě hnízdí na některé z budov v obci. Pozorována při lovu, bez vazby na území řešených dřevin.

jířička obecná *Delichon urbica* – NT. V obci se druh v rámci hnízdního období trvale vyskytuje, dle pozorování je pravděpodobné, že přinejmenším jednotlivě hnízdí na některé z budov v bezprostředním okolí řešených dřevin, nalezeno bylo několik starých hnízd.

konipas bílý *Motacilla alba*. V rámci záměru nehnízdí, zaletuje zde za potravou z okolí, hnízdí u Heraltického potoka.

červenka obecná *Erithacus rubecula*. U zámku hnízdí min. jeden pár.

rehek domácí *Phoenicurus ochruros*. Hnízdí na budovách v okolí, do území zaletuje za potravou.

rehek zahradní *Phoenicurus phoenicurus*. Pravděpodobně hnízdí v okolí min. jeden pár, opakovaně registrován zpěv u zámku, do parku zaletuje za potravou.

kos černý *Turdus merula*. Na lokalitě běžně hnízdí v celém území, na řešených dřevinách hnízdo nenalezeno.

drozd kvíčala *Turdus pilaris*. Na lokalitě pravidelně přeletuje a sbírá potravu, pozorována vyvedená mláďata, v území parku u zámku hnízdí min. jeden pár.

drozd zpěvný *Turdus philomelos*. Na lokalitě běžně hnízdí v celém území.

sedmihlásek hajní *Hippolais icterina*. V území hnízdí min. dva páry.

pěnice černohlavá *Sylvia atricapilla*. V území jednotlivě hnízdí na dřevinách a keřových porostech.

pěnice pokřovní *Sylvia curruca*. Min. jeden pár hnízdí při okraji parku u zámku.

budníček menší *Phylloscopus collybita*. V území hnízdí jeden pár v parku u zámku.

lejsek šedý *Muscicapa striata* – O, LC. Druh byl opakovaně pozorován v parku u zámku, kde hnízdí jeden pár na vzrostlých stromech, hnízdo se nepodařilo dohledat. Na okraj hřiště zalétá za potravou. Hnízdní mimo dotčené dřeviny a záměrem nebude dotčen.

sýkora modřinka *Parus caeruleus*. Druh na lokalitě jednotlivě hnízdí.

sýkora koňadra *Parus major*. Druh na lokalitě běžně hnízdí, včetně budky na lípě u hřbitova.

brhlík lesní *Sitta europaea*. Na lokalitě hnízdí v parku u zámku.

sojka obecná *Garrulus glandarius*. Na lokalitě jednotlivě pozorována při přeletu, nicméně hnízdění nebylo zjištěno. Hnízdí v širším okolí lokality.

straka obecná *Pica pica*. Na lokalitě jednotlivě pozorována při přeletu, nicméně hnízdění nebylo zjištěno. Hnízdí v širším okolí lokality.

špaček obecný *Sturnus vulgaris*. Na lokalitě jednotlivě hnízdí, včetně budky na lípě u hřbitova. Dotčení druhu je zanedbatelné.

vrabec domácí *Passer domesticus* – LC. Jednotlivě pozorován při sběru potravy na pozemku školy, hnízdí v okolí mimo dotčené dřeviny.

vrabec polní *Passer montanus* – LC. Opakovaně zastižen při okraji parku u zámku, hnízdí na budovách v okolí mimo park.

pěnkava obecná *Fringilla coelebs*. Na lokalitě jednotlivě hnízdí.

zvonohlík zahradní *Serinus serinus*. Na lokalitě jednotlivě hnízdí.

zvonek zelený *Carduelis chloris*. Na lokalitě hnízdí několik párů.

stehlík obecný *Carduelis carduelis*. V parku u zámku pravděpodobně hnízdí jeden pár, pozorován opakovaně při sběru potravy na hřišti.

konopka obecná *Carduelis cannabina*. Hnízdí v bezprostředním okolí parku a školy, zaletuje zde za potravou.

dlask tlustozobý *Coccothraustes coccothraustes*. V parku u zámku pravděpodobně hnízdí, a to až několik párů. Pozorován jednotlivě při obhajobě teritoria.

Dotčení ptáků záměrem revitalizace je zcela zanedbatelné, postačující je ochrana zaručení jejich hnízdění ze zákona, v případě §5a zákona 114/1992 Sb. pak přímá ochrana jejich hnízd.

Z tohoto pohledu je doporučeno, aby zásahy do dřevin probíhaly mimo období hnízdění ptáků, tj. obvykle mimo 1. 4. až 31. 7. Tato doba je v daném případě dle lokalizace a stavu lokality (dřevin) postačující.

LETOUNI (*CHIROPTERA*)

Netopýři jsou velmi specifickou skupinou jak z hlediska noční aktivity, tak způsobu života, který se výrazně mění v průběhu roku. Řada druhů je synantropních, tj. jsou vázáni často výhradně na lidské stavby, kde mají nejen letní kolonie, ale mohou zde i zimovat či se dočasně ukrývat po část roku. Druhá skupina druhů je vázána na porosty dřevin (přičemž řada druhů využívá oba typy stanovišť, tj. antropogenní i přirozená), kdy využívají různé prostory ve stromech (dutiny, praskliny, škvíry), a to opět v různé části roku dle způsobu využití. Porosty dřevin, zejména těch s přirozenou skladbou a v blízkosti vodních ploch, patří k nejvýznamnějším biotopům pro netopýry jako potravního stanoviště.

V rámci dřevin preferují jednotlivé druhy netopýrů různorodé úkryty od velkých dutin (přednostně s menšími otvory) až po malé dutiny např. v koncových větvích. Menší druhy netopýrů často obsazují prostory mimo dutiny, tj. praskliny ve kmeni, štěrbin, prostory pod odstávající kůrou apod. Preferovány jsou přitom úkryty směřující do volného prostoru, umožňující snadný pohyb.

Všechny tyto typy úkrytů přitom mohou být využívány celoročně. Navíc jsou úkryty v průběhu roku často střídány, a to např. z důvodů změny teploty, výskytu parazitů, reprodukce, rušení, či pouze náhodných přesunů v rámci teritoria. Často tak nelze jednoduše vymezit, které úkryty jsou významnější a které méně, podstatná je přítomnost variabilních úkrytů v co největší míře.

Jednotlivé druhy mohou využívat dutiny ve dřevinách k zimování (obvykle listopad až březen), po dobu celého roku pak k dočasným úkrytům. Specifickým obdobím je pak doba laktace (květen až srpen), kdy jsou dutiny využívány pro mateřské kolonie, které tvoří samice s mláďaty, Takto může být ve vhodných dutinách přítomno až několik set jedinců. Druhým specifickým obdobím je doba páření (přelom léta a podzimu), kdy dutinu obývá jeden samec a několik samic.

Netopýři byli v území systematicky sledováni při denní kontrole, a to možný výskyt v dutinách stromů. Při žádné z kontrol nebyli pozorováni, navíc lze shrnout, že vhodné dutiny pro trvalejší výskyt netopýrů se na lokalitě nenacházejí.

Dále byli sledováni při večerní/noční kontrole pomocí ultrazvukového detektoru. V území bylo pozorováno několik druhů, které lze označit v území za hojné a pravidelně zde lovíci potravu, žádný druh však není vázán na území záměru a nebude revitalizací dotčen. Jednotlivý výskyt lovicích jedinců byl registrován zejména v prostoru okraje zámku (park) a u hřbitova a Heraltického potoka. Z pohledu záměru revitalizace zeleně lze tuto označit z pohledu řešené skupiny za bezvýznamnou.

netopýr velký *Myotis myotis* – KO, VU, II, IV. Pro území zajímavé zjištění. Zastižen 13. 7. 2017, lov min. 2 ex. v parku u zámku. Patrně zálet z širšího okolí. Bez vazby na plochy (dřeviny) dotčené záměrem.

netopýr večerní *Eptesicus serotinus* SO, IV. Lov min. 3 ex. byl opakovaně zaznamenán v prostoru parku u zámku, rovněž min. 1 ex. přelet nad hřbitovem.

netopýr rezavý *Nyctalus noctula* – SO, IV. V území relativně hojný druh, pozorován při lovu a přeletu jak u hřbitova, tak parku u zámku a přeletech nad různými částmi obce.

netopýr hvízdavý *Pipistrellus pipistrellus* – SO, IV. Zastižen jednotlivě při lovu a přeletu na okraji parku u zámku, min. 4 ex.

netopýr parkový *Pipistrellus nathusii* – SO, DD, IV. Registrován jen jednotlivě při lovu a přeletu na okraji parku u zámku, 24. 6. 2017, min. 1 ex., 13. 7. 2017, lov min. 3 ex.

netopýr dlouhouchý *Plecotus austriacus* – SO, IV. Druh dle ultrazvukové detekce problematicky odlišitelný od *P. auritus*. Navíc velmi slabé echolokační signály. V území se vyskytuje, patrně oba druhy, jeden jedinec zjištěn 13. 7. 2017 při lovu při okraji Heraltického potoka.

Souhrn zjištěných poznatků

V území byly zjištěny zejména druhy, které jsou vázány na lidská sídla, ačkoli mohou obsazovat a obsazují i stromové dutiny, nejvíce pak v případě netopýra parkového. Přítomnost netopýrů v žádné z dutin však nebyla zjištěna, přičemž lze konstatovat, že příhodné dutiny pro výskyt letních kolonií se v dotčeném území nevyskytují. Dotčení netopýrů záměrem je zcela vyloučeno.

7. ZÁVĚR

Dle požadavku byl proveden průzkum území dotčeného záměrem revitalizace a založení zeleně ve vybraných lokalitách obce Neplachovice.

Přehled zjištěných druhů živočichů a jejich předpokládaného dotčení je uveden v textu práce. Z obratlovců byly zjištěny z druhů s vazbou na dotčené dřeviny pouze běžné druhy ptáků, stavějící si otevřená hnízda, vhodné větší dutiny ve stromech nebyly nalezeny.

U řady druhů je výskyt náhodný nebo souvisí s potravní aktivitou, která však není výhradně vázaná na toto území a nebude negativně dotčena předmětným záměrem. Totéž platí pro netopýry, kteří v rámci lokality a okolí loví potravu bez specifické vazby na dotčené území.

Při průzkumu brouků vázaných na dřeviny bylo zjištěno relativně chudé společenstvo saproxylofágů, kteří jsou v území plošně rozšířeni a představují nejběžnější druhy.

Na základě výše uvedených zjištění lze konstatovat, že zkoumaná lokalita je v kontextu okolí relativně chudá a záměr v navržené podobě představuje zcela zanedbatelné ovlivnění lokálních populací zjištěných druhů.

Za dostačující opatření lze uvést dodržení ochrany stávajících dřevin proti poškození při stavebních činnostech a zemních pracích dle ČSN 83 9061 - Technologie vegetačních úprav v krajině a provedení kácení a ošetření dřevin mimo období hnízdění ptáků (mimo 1. 4. až 31. 7. kalendářního roku).

8. POUŽITÁ LITERATURA

- ANDĚRA M. & BENEŠ B. (2001): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (*Rodentia*) – část 1. Křečkovití (*Cricetidae*), hrabošovité (*Arvicolidae*), plehovití (*Gliroidae*). Národní muzeum, Praha.
- ANDĚRA M. & BENEŠ B. (2002): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (*Rodentia*) – část 2. Myšovité (*Muridae*), myšivkovití (*Zapodidae*). NM, Praha.
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J. (2003): Červený seznam savců České Republiky. In: PLESNÍK J., HANZAL J. & BREJŠKOVÁ L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22: 121–129.
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J. (2004): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (*Rodentia*) – část 3. Veverkovití (*Sciuridae*), bobrovití (*Castoridae*), nutriovití (*Myocastoridae*). Národní muzeum, Praha.
- ANDĚRA M. & HANÁK V. (2007): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze V. Letouni (*Chiroptera*) – část 3. Netopýrovití (*Vespertilionidae* – *Vespertilio*, *Eptesicus*, *Nyctalus*, *Pipistrellus* and *Hypsugo*). NM, Praha.
- ANDĚRA M. & HANZAL V. (1995): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze I. Sudokopytníci (*Artiodactyla*), zajáci (*Lagomorpha*). Národní muzeum, Praha.
- ANDĚRA M. & HANZAL V. (1996): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze II. Šelmy (*Carnivora*). Národní muzeum, Praha.
- ANDĚRA M. (2000): Atlas rozšíření savců v ČR. Předběžná verze III. Hmyzožravci (*Insectivora*). NM, Praha.
- ANONYMUS (2017): Nálezová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. cit. 15. 07. 2017 (© AOPK 2017).
- ASPÖK H., ASPÖK U. & HÖLZEL H. (1980). Die Neuropteren Europas I., II. 495pp., 355pp., Goecke et Evers, Krefeld.
- BALTHASAR V. 1956: Brouci listoroží I., Lamellicornia 1 - Pleurosticti. Fauna ČSR, Praha, 288 s.
- BURAKOWSKI B. 1991: Coleoptera: Cerophytidae, Eucnemidae, Throscidae, Lissomidae. Klucze owadów Polski XIX(35-37). 92 pp.
- COLLINS N. M. et THOMAS J. A. (eds.) 1991: The Conservation of Insects and their Habitats. Academic Press, London.
- CULEK M. /ed./ (1996): Biogeografické členění České republiky. - Praha.
- DEMEK J. ed. (1987): Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČSR. Academia, Praha.
- DLABOLA J. (1954). Fauna ČSR 1. Křísi – Homoptera. 340pp., ČSAV, Praha.
- FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 760 pp.

- HANÁK V. & ANDĚRA M. (2005): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze V. Letouni (*Chiroptera*) – část 1. Vrápencovití (*Rhinolophidae*), netopýrovití (*Vespertilionidae*) – *Barbastella barbastellus*, *Plecotus auritus*, *Plecotus austriacus*. Národní muzeum, Praha.
- HANÁK V. & ANDĚRA M. (2006): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze V. Letouni (*Chiroptera*) – část 2. Netopýrovití (*Vespertilionidae* – rod *Myotis*). Národní muzeum, Praha.
- HANEL L. & ZELENÝ J. (2000). Vážky (*Odonata*), výzkum a ochrana. Metodika ČSOP číslo 9, 02/09 ZO ČOP, Vlašim.
- HORÁK J. 2013: Mapa rozšíření *Endomyschus coccineus* v České republice. In: Zicha O. (ed.) Biological Library – Bio-Lib. Citováno 19.08.2013. Dostupné na: <<http://www.biolib.cz/cz/taxonmap/id224/>>
- HŮRKA K. (1996). Carabidae of the Czech and Slovak Republics. 565 pp., Kabourek, Zlín.
- HŮRKA K. 2005: Brouci České a Slovenské republiky. Beetles of the Czech and Slovak Republics.
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. (2010): Katalog biotopů České republiky. - Praha.
- JAVOREK V. (1947). Klíč k určování brouků ČSR. 654pp., Prombenger, Zlín.
- KOČÁREK P., HOLUŠA J. & VIDLIČKA L. (2005). Blattaria, Mantodea, Orthoptera & Dermaptera České a Slovenské republiky. 350 pp., Kabourek, Zlín.
- KONVIČKA M. ČÍZEK L. et BENEŠ J. 2004: Ohrožený les nížinných lesů: ochrana a management, Sagittaria, 74 pp.
- KOOMEN P. & van HELSDINGEN (1996). Listing of biotopes in Europe according to their significance for invertebrates. Nature and Environment No 97. 74pp., Council of Europe Publishing, Strasbourg.
- KRATOCHVÍL J. (ed.) (1959). Klíč zvířeny ČSR III. 871pp., ČSAV, Praha.
- KRATOCHVÍL J., (ed.) (1957). Klíč zvířeny ČSR II. 604pp., ČSAV, Praha.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- KUBISZ D. RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI S. et KRÓLIK R. 2010: A faunistic review of beetles families Tetratomidae and Melandryidae (Coleoptera: Tenebrionidea) of Poland. – Pol. Jour. of Ent., 79: 107-138.
- LAIBNER S. 2000: Elateridae České a Slovenské republiky. Ilustrovaný klíč. – Nakladatelství Kabourek, Zlín, 292 pp.
- MAY J., 1959. Čmeláci v ČSR. 187pp., ČSAZV, Praha.
- MERTLÍK J. 2007: Faunistické mapy druhů čeledí Cerophytidae, Elateridae, Lissomidae, Melasidae a Throscidae (Coleoptera: Elateroidea) České republiky a Slovenska. Permanentní elektronická publikace k dispozici na: <http://www.elateridae.com/page.php?idcl=105> (Verze: 1.1.2011).
- MIKÁTOVÁ B. & VLAŠÍN M. (2002): Ochrana obojživelníků. Ekocentrum Brno pro ZO ČSOP Veronica, Brno.
- MIKÁTOVÁ B., VLAŠÍN M. & ZAVADIL V. (eds.) (2001): Atlas rozšíření plazů v České republice. Agentura Ochrany Přírody a Krajiny ČR, Praha.
- MORAVEC J. (ed.) (1994): Atlas rozšíření obojživelníků v ČR. Atlas of Czech Amphibians. Praha, NM, Praha. 134 p.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et al. (2001): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – Academia Praha, 341 pp.
- NOVÁK I. & SPITZER K. (1982). Ohrožený svět hmyzu. 140pp., Academia, Praha.
- NOVÁK K. (ed.) (1969). Metody sběru a preparace hmyzu. 244pp., NČSAV, Praha.
- NUNBERG M. 1967: Obumierki – Rhizophagidae. Klucze do oznaczania owadów Polski. Warszawa. 64: 15.
- PAVELKA M. & SMETANA V. (2003). Čmeláci. Metodika ČSOP číslo 28, 76/03 ZO ČOP, Valašské Meziříčí.
- PROCHÁZKA F. (ed.) (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin ČR (stav v roce 2000). Příroda, Praha.
- PRUNER L. & MÍKA P. (1996): Klapalekiana. Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny, 1996, 32: 1–115.
- QUITT E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr., Brno, 16: 1–73.
- SEJÁK J. & DEJMAL I. (eds.) (2003). Hodnocení a oceňování biotopů ČR. 428pp., Český ekologický ústav, Praha.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds.], Květena České socialistické republiky 1: 103–121. – Academia, Praha.
- SLÁMA M. E. F. 1998: Tesaříkovití, Cerambycidae, České republiky a Slovenské republiky (Brouci – Coleoptera). Milan Sláma, Krhanice, 383 pp.
- ŠTASTNÝ K. & BEJČEK V. (2003): Červený seznam ptáků České Republiky. In: PLESNÍK J., HANZAL J. & BREJŠKOVÁ L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22: 95–120.
- ŠTASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České Republice 2001–2003. Aventinum, Praha. 463 p.
- VYHLÁŠKA MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- ZÁKON ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- ZAVADIL V. & MORAVEC J. (2003): Červený seznam obojživelníků a plazů České Republiky. In: PLESNÍK J., HANZAL J. & BREJŠKOVÁ L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22: 83–93.

V Záříci, 16. července 2017

Mgr. Radim Kočvara

Mgr. Radim Kočvara
Záříci 92, 768 11 Chropyně
IČ: 30 98 031
DIČ: CZ7808155432

Pohled na park při východním okraji zámku, 13. 7. 2017 (RK)

Pohled na jednu ze zájmových ploch, hřiště, 13. 7. 2017 (RK)

Ovocné dřeviny při jižním okraji školy, 13. 7. 2017 (RK)

Ruderální porost s mladými duby letními při břehu Heraltického potoka, 15. 6. 2017 (RK)

Zlatohlávek tmavý pozorovaný v bylinné vegetaci u parku u zámku, 15. 6. 2017 (RK)

Zlatohlávek zlatý *Cetonia aurata* pozorovaný na okraji zahrady u školy, 15. 6. 2017 (RK)